

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرط القیم

اخطار :

مسئله مزه موافق آثار جدیده مع المنوویه

قبول او انورد

درج ایدیه من آثار اعاده او انورد

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و باطخاصه کرب سیاسی و کرب اجتماعی و مدنی احوال و مشور و اسلامیه و در بحث ایدر و هفته ده بر نشر انورد.

آبونه بدلی

سنه لکی

التی آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	۶۰۵	۳۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹	فرائق

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۷۷

۱۴ صفر اخیر ۳۲۸ پنجشنبه ۱۱ شباط ۳۲۵

اوچنچی جلد

اجتهاده دائر

— مابعد —

شوادوار ایچنده بر جوق آثار میدانه کتورلدی بناء علیه کتب فقهیه نك یوقارودن اشاغی به طوغرو صره نمش برقاج طبقه تشکیل ایتهمسی لازم کلیور . آثار متأخره دائماً آثار متقدمه به تقلیداً تحریر ایدیلش بولندیغندن ، بالنسبه متقدم اولانلرک اوتیه کیلره نظراً دهها زیاده قیمت فقهیه و علمیه سی حائز اولمالری ایجاب ایدر . اجتهاد فی المسائل دورنده یازیلان بر اثر فقهی قیمت علمیه نقطه نظرندن اجتهاد فی المذهب دورنده مثلاً امام محمد طرفندن یازیلان بر اثره رقابت ایده . میه جکی شبهه سزدر .

فقط مسئله متأخریجه بویه تلقی اولنمه یور ، فکر تقلید ، فیوضات فقهیه یی اوقدر تضییق ، اوقدر تحدید اید یوردی که آثار وسنندن مرضای اسلافدن انک بعید ، انک اوزاق اولان کتب فقهیه ، موقع تداوله قبول اولنیور . اشته بوحالده تقلیدک بتون معناسیله تأسس واستقرارینه نك زیاده یاردم ایدر . آرتق بوصورتله ظلمت آلود بر دور تقلید ، بر دور جهالت باشلار .

کیرویه طوغرو اولان حرکات تدریجیه ایله نهایت نقطه ادبانه وصول وقوعه کلش ، تقلید بتون معناسیله اجرای حکم ایتهمکه باشلامشیدی . فکر تقلید اذهان علماده بتون قوتیه یرلشمش ؛ آرتق بونک علینده برسوز سویلک جائز دکلدی . چونکه علما بوکا قانع ایدیلر ؛ بوکا ایمان ایتشلردی .

ذاتاً بودورلرده یتیشن علمیه اجتهاددن نك بعید بولنیورلردی . اورتقه لقه آنلرک فکرلرینی اوقشایه جق هیچ بر اثر موجود دکلدی . قرآن کریم ، آثار وسنن ، ثواب و عبادت دن باشقه برینته اوقونمه یور ؛ آنلر بلا معنا الفاظ قیلندن برشی اعتبار اولنیورلردی . تداوله اولان کتسابلردن بر چوغی کندیلری صاغی صولی فرق ایدمه یین مقلدلر طرفندن جمع و ترتیب ایدلمش ؛ قیل و قالدن عبارت بر شیلر ایدی . سونوک فکرلری ایقاد ایدمه ییله جک برمشوق کورولمه یوردی . علماده کورولن بوسونوکلک ، بوعطالت فکریه حکمدارلرک ، امرانک ده هیچ جانلرینی صیقمه یوردی . چونکه افکار علمانک قبالی اولمسی آنلرک منفعتلریله توافق ایدیورلردی .

بناء علیه علمانک حکومت امارت طرفندن ایقاز اولنمق احتمالی ده مفقود ایدی .

ایشته بوصورتله حکمدار و امرا نائب رسول الله ، علما وفقهاده ورثه الانبیاء اوله رق کال استراحتله کچنوب کیدیورلردی .

آرتق اسکسی کی دکل ، حکومتله علم بارشمش ایدی . وقتیه یالان بهانه لر ایجاد ایدیلرک انواع اشکنجه لره آتیلان ، شفقتسز جلادلرک انده تعذیب اولنان علما وفقها ، آرتق راحت بولمشلردی . بودور ، بر دور سکوت واستراحت ایدی . جسارت ایدوب ده بوسکوت واستراحتی کیم اخلاص ایدمه ییله جکدی ؟

بیانه اعراب و لغات

[انت] انت به تقدیرنده در و محذوف اولان [باء] تعدیه ایچوندر [وقد فضله] حالیه در . فصل : چوچنی ممدن کسمک معناسنده در [و بها] نك [با] سی ظرفیت ایچوندر . ضمیر حلیمه به راجع و جارمع الجروور مقدم خبر . [البرحاء] مؤخر مبتدا و جمله حال بعد حالدر . برحاء : بانك ضمی و رانك فتحیه جمع وزننده مفرد در و شدت رنج و الم معناسنده در [من فصاله] ده [من] تعلیل ایچوندر . و فصال : چوچنی ممدن کسمک معناسنده در .

اذا حاطت به ملائكة الله

ه فظنت بانهم قرناء

حلیمه انی جدیدنه بروقتده کتوردی که اول وقت ملائكة الله انی احاطه ایتمش و حلیمه ده انلری شیاطین الجن صانمش ایدی . یاخود ملائكة کرام رسول اکرمک اطرافنی قوشاتمش و حلیمه ده بونلری طائفه جن ظن ایلش اولدیغندن رسول اکرمی جدا مجدینه کتوردی دیمکدر حاصلنی جناب حلیمه او طفل محترمی جدا مجدینه کتوروب تسلیم ایتدیکی وقت ملائكة کرام انک شق صدری ایچون اطرافنی قوشاتمشلر ایدی ، مشارالیه ایسه بونلری شیاطین الجن صانوب رسول اکرمه اذا وجفا ایدمه جکدر قورقوسنه دوشدیکندن برشی اصابت ایدوب عائله محترمه سی نزدنده مسؤل اولماق ایچون انی همان عبدالمطلب حضرتلرینه تسلیمه مسارعت ایلشیدی .

بیانه اعراب و لغات

[اذ] ظرفیت و یا تعلیل ایچوندر . [فظنت] ده ضمیر حلیمه به راجعدر . [بانهم] ده [باء] زائددر . [قرناء] قرینک جمی در . قرین شیطان معناسنده کلورکه بوراده او معنایه در .

ورأی وجد هابه ومن الوج

ه لهیب تصلی به الاحشاء

حلیمه نك رسول اکرمه وجدینی جدا مجدی کوردی ، بر حالده که او وجددن نشأت ایدن آتش ایله حلیمه نك درونی یا نوب طوتشوردی . جناب حلیمه او طفل مبارکی اعاده ایلدیکی زمان عبدالمطلب حضرتلری انک رسول اکرمه فرط محبت و تعلقندن محروق الفؤاد اولدیغنی مشاهده ایتدی .

بیانه اعراب و لغات

[ورأی] نك ضمیری جدیه راجع . [وجد هابه] ده برنجی ضمیر حلیمه به ، ایکنجی رسول اکرمه راجعدر . وجد : شدت محبت و تعلق معناسنده در . و کندیسنده معنای تعلق بولنمق حسیه یله [به] اکا متعلقدر . اهل طریق اصطلاحاتندن اولان [وجد] بومعنادن مأخوذدر . [ومن الوج] جمله سی حالیه در و جناب حلیمه نك رسول اکرمه شدت غرامنی بیان ایچون ایراد اولمشدر [من] تعلیل ایچوندر . و جارمع الجروور مقدم خبر و [لهیب] مؤخر مبتدادر . لهیب : بوراده آتش معناسنده مستعملدر . [تصلی] مبتدانک صفتی و بوراده محترق اولور معناسنه فعل مضارع . [الاحشاء] حشائک جمی در حشا : عصا وزننده اعضاء جوفیه به دینور : باغرساق و بوبرک و جکر کی .

[بقیه سی وارا] برکت زاده اسماعیل هقی

.....

تصور ایدکنز، که متفکراولان بر ذات، بر عالم، علمای سالفه نیک، احبابک، حضرت پیغمبرک مسلکینی، طریقتی درخاطر ایلر و آنلرک نقطه نظرلرینی تکرار کشف ایدرده صوکره میدان قویارسه معاصرلرنجه بو، نصل تالق اولنوردی؟ - حسن قبول ایله می؟... خیر؛ تاریخ بونی قطعاً تکذیب ایدر. تاریخ اسلام بو باده قید ایتدیکی یوزلرجه فاجعه بی انظار تماشاکزه وضع ایدر. بوکبی بر چوق ذاتلر، راحتلرینک اخلال اولنق ایستلدیکنی کورن علما، حرص و منفعتلرینک تحدید اولنق اوزره اولدیغی دوشونن پادشاهلر طرفدن تزدق ایتدیکی بهانه ایدیلرک ظلم واعتسافلر آلتده نحو ایدلرمی ایدی؟... تاریخ اسلامیتک منور صحیفه لرینی ظلمتله بوغان بوکبی صحنه فجایع انسانلری متحیر بر اوقیر...

اشته عالم اسلامیتک سلاطین وامراسی، علما وفقهاسی... نقطه نظرلرینی غائب ایش، فقط متفقاً منفعت شخصیله لرینی تعقیبه قویولملشردی. اسلامیتده مرکزندن آیریلش بر سیاره کبی نقطه مجهوله یه طوغرو یووارلانیوردی.

بوانلارده ایدی، که باشقه لری، نقطه نظرلرینی، غایه امللرینی، تعیین ایتدکن صوکره بتون قوتلرینی بازویه ویره رک بر استعجال فوق العاده ایله ایلرله یورلردی. هر دقیقه، هر ثانیه بزی فرسخلره کیروده بر اقبورلردی...

بزینه مسئله بی حقیله آکلایه میوردق؛ هپ کیدیش، او اسکی کیدیش ایدی...

بروقلر عنان اسلامیت، منتهای نظرلری معلوم، ایمانلری قوتلی اولان علما وفقهای مجتهدینک یدکنده اوله رق کره ارضک اک اوزاق کوشه لرینه قدر ایصال ایدلکدن صوکره بتون بو خصلتلردن محروم برطاقم امرانک یدظالمانه لرینه کچمش ایدی. فقط بو حریفلرینه عز مپورر علمانک، فقهانک نظر تنقیدلرندن، ترصدلرندن قورتیله مدیلر. اویوکلره قارشو اعلان حرب ایتدیلر؛ آنلر ایچون هر درلو اذا وجفانی تجویز ایلدیلر. الکشفقتسر، اک وجدانسز جلادلر آنلره مسخر قیلندی. بتون بونلره رغماً علما حضراتی مسلککلرنده ثبات ایتدیلر. صوکره دملرینه، صوکره نفسلرینه قدر مجادلرلرنده دوام بیوردیلر... فقط بو ایمان، حقیقه قارشو بو اینانیش، قلوب علماده اولان اسکی رسوخنی تدریجی بر صورتده غائب ایتکه باشلادی. بو حال اسف انکیز مغلوبیته طوغرو بر خطوه ایدی. اوت، مغلوبیته طوغرو... نهایت بر ایکی دوری متعاقب علما، فقها تماماً مغلوب اولملشردی. بومغلوبیت تقلیدایله باشلامش، «باب اجتهاد مسدوددر» جمله مشومهنسک السنه عباده دوشمه سیله رسماً اعلان اولمشیدی. ایشته کورولورکه «ترقیات اسلامیه» ایله «اجتهاد» برلکده طلوع ایدوب، برلکده غروب ایدرلر. مشوم اولان «تقلید» ایله «ادبار اسلام» دخی تاریخمزک افق سیاهینسندن ایکی ظلمت منحوسه کبی برابر اوله رق ظهور ایدیورلر.

دور منحوس تقلیدک باشلادیغی تاریخندن اعتباراً عالم اسلامیت ایچون مادی، معنوی بر دور ادبار بدأ ایدیور...

علمانک بتون معلوماتی، دهها طوغروسی بتون محفوظاتی بر سوری قیل و قالدن، دیدی قودیلردن عبارت قالیر. علم، فضیلت کثرت محفوظات ایله، قیل و قالده اکثار ایله تقدیر اولنمه باشلار. مدرسه لرده اولان تحصیل شو اقوالک حفظنه حصر ایدیلر. کیتدکجه فکرلرده اولان نور، ضیا آزالور. بو حال بطناً بعد بطن دوام ایتدکجه افکار علماده بر اویوشقلق حاصل اولور. بر انسان، بر مسلمان ایچون قلب، روح مثابه سنده اولان استقلال فکری، تماماً سوز، اعتماد علی النفس دخی ذره قدر قالمساز، تماماً بیتر... آرتق علما خائب و خاسر اوله رق کیجه یه داخل اولورلر. آرتق بونلرک قوه حیوانیه لرندن ماعدا بر قوتلری، بر نفوذلری قالماس. نهایت زمرة عوامه التحاق ایدر، کیدرلر...

ایشته بو صورتله مسلمین، فیوضات اسلامیه دن تماماً محروم قالیورلر. منابع انوار اسلامیت ایله، مسلمینک آراسی آچیلیور. زمانه کوره، مکانه کوره هدایت اسلامیه دن استفاده، انوار قرآنیه دن استناره اولنمادکجه اسلامیت بطناً بعد بطن ضعفیته دوچار اولیوردی. بوکون عالم اسلامده کوریلان بتون ضعیفیت ایشته بویله تدریجی بر صورتده وقوعه کلشدر.

خلاصه بی بشر ایچون وبا کبی، قولرا کبی اورته لغه چوکن تقلید بلاسی ده ذهنلرینی، فکرلرینی تسمیم ایدره رک علمانی نحو ایتدی. بو صورتله علمده قالقدی. نتیجه اولق اوزره اسلامیتده حامیسز، بی کس، بیوایه قالدی...

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمر حضرتلرینک معجزه طریقیله، فقط کمال سوزشله یانه رق یاقیله رق بر تحذیر اولق اوزره: «ان الله لا یقبض العلم انتزاعاً یترعه من العباد ولکن یقبض العلم یقبض العلماء حتی اذا لم یبق علماً اتخذ الناس رؤساً جهالاً فسلوا فافتوا بغير علم فضلوا واضلوا»

بیورملشردی. ایشته بو حدیث شریفک صحتی ثبوتی تماماً میدانه چیقدی. چونکه حدیث شریفده اخبار اولنان کیفیت مؤسسه عینیله وقوعه کلدی. اومقدس اسلامیت، زبون مقلدلرک النده قالدی. آنی اعدایه قارشو مدافعه ایده بیلمک دکل، ذلت و مسکنتلری ایچنده بوغولوب قالمش اولان بتون قوتلرینی صرف ایدره رک، اسلامیتک قدسیقتی، علویقتی ستر ایتکه چالیشورلر. اسلامیتک حکمتی کوشه ابهامه آتمق، علمنی قیل و قال ایله تحدید ایتک، قواعد حقوقیه سنی ظالم کوسترمک استیورلر، اسلامیتک عاجز، شریعتک قاصر اولدیغنه قائل اولق کویا براییلک، کویا براتقا صاییلورمش کبی شو حاللرنده اصرار ایدیورلر. اسلامیت کویا افکار انسانییه بی تحدید ایدره رک مستعد اولدیغی ترقیاته مظهر اولسنه مانع اولیورمش کبی کوسترمک آرزو ایدیورلر... سوزلری، اوزلری، اثرلری هپ بواحوال اسف اشتاله دلالت ایدیور. اشته بوزمره غافلین «رؤس جهال» در.

کتاب موجوده و حواشیلارنده اولان قبل و قالک طویلانیلمسی لزومی
اخطار اولنیور . بوصورتله اجتهاده لزم قلمه یورمش ...

فقط کیمک نه زوری وارکه او بوش زحمتلری اختیاس ایدرک
جیقماز سوقاقلره صایسون . بوقیل و قالدن برچوقلرینک قائل وسند
لری ده معلوم دکل . برچوقلری ده وجه غیر مشروع اوزره استخراج
اولنش . دها طوغروسی اوقیل و قالارک هپسی ده بلکه انجق یوزنجی
واسطه ایله برسند شرعی به استناد ایده بیلیر . بوکون موقع تداولده
بالذات مجتهدین کرام حضراتنه مستند پک آز کتب فقهیه موجوددر .
بوقیل و قالی عباداتمزده ، معاملاتمزده دستور اتخاذ ایتک برمقلدک
دیگر برمقلده تقلیدندن باشقه هیچ برشی ده دکلدر .

شوخالده نه یامالیز ؟ ، احتیاج ، حیاته تعلق ایدیور ، آنکچون
مهم . برکون ، بر ساعت تأخیری جائز دکل . بناء علیه وقت کچیرمدن
هان ایجابنه توسل اولنق لازم . فقط علما ساکت . چونکه بوایش
اجتهاددن باشقه بر طریق ایله حل اولنه جغه بکزمه یور . حالبوکه
باب اجتهاد مسدود ! .

دوشنلیور که بتون بومشکلاته رغماً مسئله نیک قولای جهتی ده
وار . فرنک حقوق شناسانجه باب اجتهاد مسدود دکلدر . بناء علیه
آنلردن فقه اسلامه دخی وقوفی اولان بر مجتهد دعوت اولنوب ده
اجتهاده تعلق اولان جهتلرک دوشونلوسی اکا حواله اولنورسه ایش
کسب سهولت ایدر . هله علمای کرام حضراتی ده جائز کورلمین
برایشی - اجتهادی - ارتکابدن قورتیلیرلردی . ایشته بویله یاییلملی
دنیلیر . نه چاره .. احتیاجه قارشو کلنه مز ؛ یاییلیز ؛ هم ده پک
طبیعی اوله رق ...

ای ، « باب اجتهاد مسدود » در دین علمای کرام ! اشته سزی بویله
مشکل بر زحمتدن قورتاریرلرسه ای ایدیلش اولور دکل ؛ نه دیرسکز ؟

(صوکی وار) قزانی حلیم ثابت

لامارتین دن :

موت

السلام ای موت ، ای منجی سماوی ! سن بکا هیچ بر زمان
او مخوف ومصیبت انکیز چهره کله کورونمز سین ؛ مدید بر زماندن بری
سکا اسناد اولنان دهشت وخشیت بن اصلا قائل اولامام . بازوی
مقاومت سوزک ، دست بر زورک بنم نظر مده بر سبف مخربی حامل
دکلدر ؛ ناصیه کده ظلمدن هیچ بر نشانه ؛ باقشار کده بی-کانه لکدن ،
خیانتدن بر اثر کورده میورم . بشرک آلامی ازاله ایتک ، اضطراباته
دواساز اولق ایچون سن بر رب رحیم طرفندن مأمور ومبعوث سین ،
سن انسانلری هلاک ایتز ، خلاص ایلر سین ! ید سما سیر کده کی او
آلهی مشعلدن چشم جان فروزاندر . کوزم یوریلوب ده ضایه قارشی
قناندینی زمان ؛ سن دها صاف ، دها روشنا بر صبح صفا وسعادت
شکلنده یتیشیر ، مژگانمی آچار ، مستغرق انوار ایدر سین . امید بقا

جهالت بونلری آذردهش ؟ کندولری ده عالمی آذریر یورلر ..
بلیه تقلید . بزی ومعنویاتمزی اوقدر ازدی . اوقدر سوندر .
دی ، که آرتق دینمک ملتیمک بوکا تحملی قلمادی . مقدس دینم
دیللرده دستان ، نجیب ملتیم بازیمه عالم اولدی .

دور تقلید باشلاندقن صوکره ملتیمزه عظیم افتراقلر حصوله
کلدی . قوت انقسامه اوغرادی ، عسا کر اسلامیه نزمیه کیدرسه
مغلوب اولدی . چونکه هم حکومتک هم تبسمه نیک قوه معنویه لری
سومشیدی . امور اداره اولکیسندن زیاده اجنبی الله دوشمش ،
اسلامیتک نقطه نظری تماماً غائب اولمشیدی . جنکیز ، هلاکو
وقعه لری بتون بو حالی میدان علنیه اخراج ایتدی . آرتق مرکز
اسلامیتده قوت موجود اولمادینی آکلاشیلدی .

بونلری متعاقب ممالک اسلامیه ده براضمحلال . براندراس حسن
اولمغه باشلادی . بر چوق ولایتلر مرکزدن آیریلدی . چونکه
مرکزده کی قوه مادیه ضعیفلشدینی کی . پک دیگرلرینی ربط ایدن
قوه معنویه ده عادتاً یوق دینله جک برحاله کلشیدی . مرکزدن آیریلش
اولان اوپارچلر کیت کیده اعدا طرفندن بلع ایدیلدی . صوکره لری
ممالک اسلامیه اشته شوکور دیککز اسف نمون حاللره دوشدی .

اجتهاد ایله ترقیات اسلامیه نیک ، تقلید ایله ادبار اسلامیتک بینلرنده
پک صمیمی بر مناسبت موجود ایدی . بو حال بر اثر تصادف دیکلیدی .
زیرا تاریخده تصادف اولماز ، وقوعات تاریخیه مطلقاً خفی برسلسله
تشکیل ایلر . اجتهاد دورنده اسلامیتک تعالیمی ، تقلید دوری باشلادی
کی عالم اسلامک ادبانه میل ایتمی ، تقلید آرتدجه بو حالک دخی تراید
ایتمه سی ، خلاصه بر طرفک تأثیرله اوتو کیسینک متأثر اولمسی بومعنا لک
بیننده نه درجه ده قوی بر مر بوطیت موجود اولدینی میدان چیقارر .
ذاتاً اوتو دن برو عرض ایدلکده اولان مقدمه لری ، فقره لری بو حقیقتی
لزومی قدر ایضاح ایتمشدر .

ایشته عالم اسلامیت مادی ومعنوی ، ایکی یوزلی بر مغلوبیتیه
دوچار ایدلکدن صوکره آرتق تاب وتوانی کسبله لک اغیارک ، دها
طوغروسی دشمنلرک آغوش حمایتیه آتیلدی . آنلر طرفندن اوصورتله
حمایه ، اوصورتله تداوی اولنیوردی ، که علاج دیه یوتدر دقلری
زهرلر ، آغولر آز چوق صاغلانجه قالان جهتلرینی دخی اوپوشد .
یریور . بتون بتونه ابطال ایدیوردی . بوصورتله عالم اسلامیت هم
داخلاً هم خارجاً اوپله کیریلنیوردی ، که آرتق محو وانقراضه طوغرو
یوریوردی . اوت ، محو واضمحلال ، محو وانقراضه طوغرو ...
بوکون ده اوپله برحاله کلشز که بوندن صوکره سینه نه دین تحمل
ایده بیلیر ، نه ملت ..

« فقهیمز شو بولندینی حالیه حیات اجتماعیمزی اداره ایده مه یور ؛
ناقصدر ، لزومی وجهله استخراج واستنباط ایدرک توسیع ایدم »
دنیلیر . فقط آلدیران یوق . باب اجتهادک مسدودیتی ایلرویه سوروله لک